

Neexistuje jedna metoda, která by byla vhodná pro všechny typy křečových žil. Výběr záleží hlavně na zkušenostech schopnostech a možnostech lékaře, který tu správnou metodu vybere. Pro pacienta je nevhodnější, když jeho lékař ovládá všechny dostupné metody léčby od největších až po ty nejmenší žilky.

Jaké jsou výhody a nevýhody různých operačních metod, jejichž názvy neumí laik ani vyslovit, natož aby si pod názvy něco představil? Mně skleroterapie, laserová ablace nebo radiofrekvenční ablace znějí skoro strašidelně.

Při správném výběru metody pro určitý druh křečových žil jsou výsledky skvělé při použití jakékoli z vyjmenovaných metod. Tím nejlepším řešením pro rozsáhlé křečové žíly jsou dnes katetrizační metody. I těch je několik, jsou

laserové, radiofrekvenční a katetrizace používající k uzavření postižené nefunkční žíly lepidlo (VenaSeal). Nejčastěji používám asi současný nejlepší laserový generátor s vlnovou délkou 1940 nm. K tomu sofistikovaný speciální katetr. Záleží na zkušenostech každého pracoviště, jakou metodu upřednostňuje. Konkurenční firmy vyrábějící přístroje stále vyvíjejí a zdokonalují možnosti léčby. A proto je nutné tento vývoj a pokrok stále sledovat a vhodná vylepšení zavádět okamžitě do praxe. K tomu slouží nejen stálé studium odborné literatury, ale i účast na domácích i světových kongresech.

Katetrizace s lepidlem, můžete mi to vysvětlit podrobněji?

VenaSeal je katetrizační metoda z USA a patří stále mezi nejmodernější, i když je z roku 2014. Poprvé byla prezentovaná na světovém kongresu Světové flebologické unie v Soulu v roce 2015, kde jsem se s ní seznámil. Základem je použití nevstřebatelného cyanoakrylátového lepidla, které se pomocí speciálního katetru dopraví do postižené žíly a po kapkách ji zalépe. Touto metodou ale není možné léčit křečové žíly, které jsou tenčí než samotný nástroj. Pokud se tak stane, dochází k velkým komplikacím, což bohužel občas vidím u pacientů z jiných pracovišť. V porovnání s ostatními katetrizačními metodami je tato metoda bohužel nejdražší,

Rozhovor Prim. MUDr. Ota Schütz Možné je téměř všechno

Výběr vhodné terapie léčby křečových žil by měl vycházet z doporučení zkušeného specialisty, říká primář MUDr. Ota Schütz, zakladatel Žilní kliniky v Praze. Je dnes díky moderním technologiím a zkušenostem lékařů terapie varixů téměř bezbolestná? TEXT ALENA NĚMEČKOVÁ

Razíte heslo: „Možné je dnes téměř všechno.“ Jak se řešily křečové žíly dřív?

Kdo pamatuje dobu, kdy jsme žili v elektrickém ohradníku po vzoru ruských gulagů, bez možnosti osobní komunikace se západními vyspělými zeměmi, ten ví, že jediný způsob radikální léčby křečových žil byla klasická operace uvedená Babcockem v roce 1905. K tomu později přibyla sklerotizace jako jediná alternativa. Od roku 1989 se nám otevřel svět. Naši lékaři si nové způsoby vyšetření a léčby rychle osvojili a postupně rozvíjejí. V mnoha zdravotnických zařízeních v Česku je dnes možné využívat zdravotní péči na stejné úrovni, jakou mají nejlepší nemocnice Evropy i Severní Ameriky. Stejně tak i v léčbě křečových žil je možno bez nadsázky říci, že je možné téměř všechno. Léčíme křečové žíly

v celém rozsahu choroby – od největších po ty nejmenší, samozřejmě s ohledem na zdravotní stav pacienta.

Přesto si pořád hodně lidí myslí, že křečové žíly jsou jen estetická záležitost. Asi nebudete souhlasit...

Křečové žíly jsou jednoznačně kosmetická záležitost. Do jaké míry, to záleží na úhlu pohledu především pacienta. Pro někoho i menší postižení představuje problém z estetického hlediska. Po zdravotní stránce to však určité banální záležitost není. Záleží na rozsahu onemocnění a míře jeho zanedbanosti. Úměrně s tím lze počítat se zdravotními komplikacemi, které zhoršují negativní kosmetický efekt. Křečové žíly je tedy třeba vnímat jako zdravotní problém, nikoliv banální záležitost a řešit jej bez prodlevy.

Která metoda léčby je podle vás nejúčinnější a proč?

vyjde na 50 000 korun, versus obvyklých laserových maximálně 35 000 Kč.

Jak dlouho dnes trvá zotavení? Moje babička před lety ležela snad měsíc.

Změna po roce 1989 se citelně dotkla všech oblastí života naší společnosti a možná nejvýraznější změna je dnes v tom, jaký pocit si odnášejí pacienti z léčby křečových žil. Tehdejší využití jediné operační metody léčby s následující šestinedělní pracovní neschopností a týdenní hospitalizací bylo vystřídáno metodami jednodenní chirurgie. Nyní operujeme i rozsáhlé křečové žíly ambulantně. Druhý den po operaci je možno jít do práce nebo na golf. Jeden z prvních pacientů, který u nás absolvoval zákrok s lepidlem VenaSeal v roce 2017, si šel po operaci zahrát nohejbal. Operace jsou bezbolestné a s nesrovnatelně lepšími kosmetickými výsledky a bez nutnosti hospitalizace a pracovní neschopnosti.

Díky přesnému ultrazvukovému vyšetření se mohou provádět cíleně s milimetrovou přesností. Tak je v případě kvalitně provedené operace zaručeno, že se křečové žíly nemusejí ze stejného místa už do budoucna opakovat.

Jsou některé z metod vhodnější pro určité typy pacientů? Například podle věku nebo velikosti a umístění křečových žil?

Věk při používání našich metod nehraje roli. Důležitý je pouze zdravotní stav pacienta. Operujeme běžně 80leté. Dostanou se k nám k operaci i pacienti s opakujícími se rozsáhlými křečovými žilami po klasických operacích – recidivách. **Co může léčbu křečových žil zkomplikovat? Dá se problémům nějak předcházet?**

Trošku bych otázku obrátil. Pacienti s křečovými žilami mohou mít problém při větších chirurgických gynekologických, urologických i ortopedických operacích. Křečové žíly zvyšují riziko trombózy a embolie. Právě proto se doporučuje před větší operací napřed odoperovat křečové žíly. Jako prevence embolie. Pro správnou léčbu je třeba udělat preventivně vše, aby žádné komplikace nebyly.

Při samotné operaci křečových žil se už nic vážného stát nemůže?

I operace křečových žil mohou mít množství komplikací, je třeba je znát a preventivně udělat vše pro to, aby žádné z nich nenastaly.

Křečové žíly se bohužel často vracejí – jde tomu nějak zabránit?

Varixy aneb křečové žíly nejsou zdaleka jen kosmetický problém.

Odpověď je jednoduchá. Je vhodné obrátit se na zdravotnické zařízení, které má velké zkušenosti s léčbou křečových žil a vykazuje dlouhodobě dobré výsledky léčby. Jedině kvalitní operací je možno předejít opakovanému vracení křečových žil. Důležité je si připomenout, že křečové žíly vznikají na základě dědičné dispozice, kterou dosud nejsme schopni odstranit. Proto se stává, že se mohou žíly vytvořit na vrozeném základě kdykoliv a kdekoliv na dolních končetinách.

Co posunulo léčbu křečových žil historicky nejvíc?

Podstatným krokem vpřed bylo diagnostické používání ultrazvuku. Od konce 80. let se díky tomu dostáváme k cíleným a přesným operacím metodou CHIVA, kterou jsme u nás zavedli hned při otevření Žilní kliniky v roce 1994. Právě ultrazvukové vyšetření je zlatým standardem, bez kterého není možná kvalitní léčba křečových žil. Posunem v kosmetické léčbě mikrovarixů, kterým se říká taky metlice, je od roku 1997 používání barvivových laserů. Katetrizační metody byly oficiálně uvedeny v září 2001 na světovém kongresu v Římě a od té doby se stále vylepšují. Pro rozsáhlé křečové žíly je nejlepší kombinace jednotlivých metod, mezi nimiž by katetrizace neměla chybět.

Jak dostupné jsou nejmodernější metody léčby v České republice?

Křečové žíly jsou řešeny klasickými operacemi na všech chirurgiích v ČR. Moderní metody léčby jsou spíše doménou soukromých zdravotnických zařízení a je jen na pacientovi, který způsob léčby zvolí.

Roli ale jistě hrají i náklady.

Náklady na operace v rámci Kliniky jednodenní chirurgie jsou značné, ale vždy se vyplatí. Ceny operací se pohybují podle nálezu od 7 do 35 tisíc korun s tím, že v poslední době některé smluvní zdravotní pojišťovny začínají operace proplácet. To je velká novinka. Sklerotizace mikrovarixů, pěnová či normální látkou, stojí od 1500 do 4500 korun.

Když to na závěr odlehčíme, s jakým nejabsurdnějším způsobem léčby varixů jste se za ty roky ve své ordinaci setkal?

Před několika dny mě šokovala pacientka, které paní doktorka za výrazných bolestí vytrhala téměř všechny povrchní žíly na jedné noze za cca 6–8 hodin s tím, že s nimi krmí slepice.

Trpí jimi muži i ženy

Manžel naší kolegyně nechal svou potíž dojít takhle daleko. Dle lékaře musel prodělat opakovaně zánět žil. Jeho noha byla permanentně oteklá a horká. „Vždyť já musím chodit do práce,“ vymlouval se. Řešení oddaloval... Dnes je měsíc po zákroku na Žilní klinice. Konec bolesti a těžkých nohou a hlavně té otravné punčochy! Největší újma bylo kompresní prádlo, které musel nosit dva týdny po operaci. Žádná velká bolest zákrok neprovázela. Konečně léto bez punčochy!